

SKOZI POLITIČNE DOGODKE PRETEKLEGA LETA

MIR LJUDEM NA ZEMLJI . . . !

Zopet smo obrnili list na koledarju in pišemo leto Gospodovo 1963. Še sedemintrideset let in dve tisočletji bosta minuli, kar se je rodil On, ki je nebogljenu človeštvu prinesel vsaj trohico upanja v zmago svetlobe nad temo, pravice nad krivico, ponižnosti nad nadutostjo, življenja nad smrtjo. Skoro dva tisoč let odkar so angeli peli: **MIR LJUDEM NA ZEMLJI, KI SO DOBRE VOLJE . . . !**

Toda, kako bore dobre volje imamo ljudje, kako malo miru!

Poglejmo nazaj, ozrmo se na pravkar prešlo 1962. Lahko ga ocenimo kot eno najbolj razgibanih po drugi svetovni vojni. Bilo je leto mnogih odločitev v mednarodni politiki, ki so do neke mere spremenile predpostavke za bodoča dogajanja in so močno vplivale na ravnotežje med obema glavnima taboroma.

Kuba, ki Amerikance že tri leta žuli kot kamen v čevlju, si je v svojem boju za čim večjo ekonomsko neodvisnost poiskala zaveznike v socialističnem taboru. Toda — kaj se zgodi temu, ki izganja hudiča z belcebubom vemo. Sovjetski zvezi je šlo izvrstno v račun, da si zgradi močno postojanko na Zahodni polobli. Z vso vnemo je začela pošiljati na Kubo svoje oboroževalne strokovnjake, pričela graditi baze za izstreljevanje raketnih bomb in opremljati kubansko letalstvo z najmodernejšimi modeli.

Vse to Amerikancem ni ostalo skrito in predsednik Združenih držav je končno kot protiukrep odredil pomorsko blokado Kube. Ta korak je bil tako odločen in smel, da je osupnil ves svet. Brez ozira na mnenje svetovne javnosti, brez posvetovanja z zavezniškimi državniki. Vojna je bila le korak oddaljena. Toda Sovjeti so popustili, predsednik je žel uspeh. Svet se je presenečen oddahnil in iz vse nevarnosti prejel pouk. Odločnost in nepopustljivost bomo morda v bodoče še večkrat videli kot orožje zahoda v bitkah hladne vojne.

Dejstvo, ki bo tudi igralo veliko vlogo v bodočnosti, je vedno večji in sedaj odprt spor med orjakoma Vzhoda. Posebno po umiku Sovjetske zveze v kubanski zadevi je rdeča Kitajska odkrito začela zamerjati Kremlju, da se je ustrašil papirnatega zmaja Zahoda. Seveda so za vsemi vidnimi izrazi nasprotij globlji vzroki, med katerimi ni samo razlika v teoriji taktike komunistične borbe in tudi ne najmanjši problem vprašanja Zunanje Mongolije, ki jo prikriti kitajski nacionalni imperializem, čeprav odet v rdeči plašč, še vedno prišteva med svoje izgubljeno ozemlje. V novem letu lahko pričakujemo nadaljni razvoj odnosov v vzhodnem taboru. Verjetno bo mnogo poizkusov ta trenja ukladiti. Toda izboljšanje ekonomskega stanja Kitajske, povečanje njenega vojaškega ugleda z uspehom proti Indiji in bližajoča se pridobitev atomskega orožja bo vladajočim v Pekingu dalo novi ponos in samozavest, kakor bodo ti isti pogoji tudi povečali nezaupljivost, zavist in opreznost v Kremlju.

Za nas v Avstraliji je gotovo zelo važna rešitev spora med Indonezijo in Nizozemsko v pogledu Zapadne Nove Gvineje. Po dogovoru, katerega so posredovali Združeni narodi, je Avstralija dobila novega sosedo in s tem tudi nove probleme. Koliko časa se bo novi sosed zadovoljil s to pridobitvijo je vprašanje. Že se pojavljajo govorice, da bo Indonezija v kratkem zahtevala polovico otoka Timor, ki pripada Portugalski. Da je bila nedavna vstaja na otoku Borneu podprta, če ne režirana s strani Jakarte, nihče ne dvomi. Zavejevanje, pridobitev novih ozemelj vzbuja zavejevalcem vedno večji apetit. Že od Aleksandra Velikega dalje je poznano, da se nikdar niso mogli nasititi. Bati se je, da bo tudi Soekarnu uspeh zamaglil trezno gledanje in dejstvo, da je Komunistična stranka Indonezije številčno tretja največja na svetu. Avstralija ne daje prevelikega zaupanja v varnost našega novega sosedo.

★

V Evropi lahko zabeležimo velik porast ugleda generala de Gaulla: rešitev alžirskega vprašanja, ki je Francijo stal ogromnih žrtev v krvi in denarju, zmaga v referendumu o volitvah predsednika republike, zmaga v parlamentarnih volitvah, poraz Tajne armade, ogromen ekonomski dvig Skupnega evropskega tržišča. Vse to so rezultati neupogljivega duha, marljivosti, nepokolebljivosti svojih pogledov, visokega moralnega stališča moža, kateremu politika ni kariera, nego služba svojemu narodu in domovini. Kot je sam napovedal v svojem novoletnem govoru, bo v bodoče delal na ustvaritvi uniije Zahodne Evrope na gospodarskem, političnem in kulturnem polju.

V to Unijo bo dobrodošla tudi Velika Britanija, ako bo pripravljena priključiti se brezpogojno in za vedno. To seveda za Britanijo ni lahka odločitev. S tem korakom bi se zaključila vloga, ki jo je stoletja igrala v Evropi — neutralna protitež v sporih med državami na kontinentu. Pretrgale bi se še bolj gospodarske in politične vezi, ki jo že itak vedno bolj na rahlo vežejo, s še preostalimi deželami britanskega imperija. Zato si britanska vlada za pristop v skupno evropsko tržišče prizadeva izgovoriti pogoje, ki bi jo dopu-

stili kot polnopravno članico, vendar bi ji dovolili posebne koncesije za trgovanje z deželami Commonwealtha. Tozadevna pogajanja v Brusellexu se vlečejo že mesece, kajti obe strani stojita trdno na svojem stališču. Barantanje bo po vsej priliki izključeno v novem letu in ni izključeno, da bo Britancem le uspelo najti kak izhod, ki bo zadovoljil tudi najhujše kritike priključitve v Evropsko skupnost.

(Dalje str. 2)

K novemu izdanju

Dragi bralci, pred Vami je nova številka SLOVENSKEGA VESTNIKA v vsej svoji skromnosti. Upajmo, da bo z našo dobro voljo in Vaše pomočjo ta SLOVENSKI VESTNIK imel svoj obstoj in se tudi zboljšal i tiskovno i vsebinsko. Moram Vam napisati majhno opravičilo, ki je nastalo radi zakasnelega gradiva za to številko: gradivo je bilo naročeno z letalsko pošto, pa žal ni prispelo za to številko. Bo pa naslednja pestrejša in z vsemi tistimi svežimi novicami, ki jih je Vestnik obljubljal v svojih zadnjih številkah. Zavedajte se z nami vred: Vsak začetek je težak! Začetek izdanja tiska pa ved nam še prav posebno. Da ni list štirinajstdnevnik je edina ovira — denar. Upam, da bomo nekoč prekoračili tudi to oviro.

Bodočim sodelavcem in dopisnikom bi rad še enkrat ob tej "birmi" našega starega VESTNIKA svetoval in jih prosil naj bodo obzirni v dopisovanju, premišljeni v besedi in snovi, kratki in jedrnat, potrpežljivi in resnicoljubni, vztrajni in nepokolebljivi, redni in verni, točni in bojeviti, da bomo list lahko ne samo obdržali, ampak tudi zboljševali in našemu bralcu tako nudili res dobro, koristno, redno in zanimivo čtivo ter novice, ki so v tej ediciji žal tako skromne. Če Bog da, bomo, in imamo v načrtu, izdali ob zaključku leta KOLEDAR-ZBORNİK AVSTRALSKIH SLOVENCEV. Rad bi še omenil, da mišljenja v listu ni nujno, da se skladajo z mišljenjem uredništva, ki pa bo previdno in bo nekoristno gradivo odklanjalo. Prosimo pa vsakogar za sodelovanje. V prihodnji številki bomo odprli rubriko VPRAŠANJA IN NASVETI iz vseh področij, kjer bomo poskrbeli, da Vam bodo odgovore dajali za to po klicani in strokovni ljudje. To izdanje pošiljamo slehernemu Slovencu v Victoriji, ki imamo njegov naslov in vsem ostalim društvom v Avstraliji, da ga razdelijo med znane Slovence. Že naslednja pa bo šla samo med naročnike in plačane člane SDM. Torej, če se želite naročiti na list, pošljite naročnino pred 15 februarjem na:

Uredništvo SLOVENSKI VESTNIK,
483 Melbourne Road,
NEWPORT, Vic.

TISK — ZNAK NAŠE KULTURE! je naše geslo.

Urednik

Zavriskali smo v novo leto ...

20 rojakov ga je s solzami pričakalo

ZGODOVINA SLOVENCEV V VICTORIJI ŠE NI BELEZILA TOLIKO ŽALOSTNIH NESREČ KOT JIH JE V OBDOBJU PRELOMA 1962/63 — 16 OTROK, TRI MATERE IN EN OČE: TEŽKA IZGUBA, KESANJE, ŽIVČNI ZLOM — MEDSEBOJNA POVEZANOST ROJAKOV, ČLOVEŠKA HUMANOST IN POSNEMANJA VREDNO — PA ŠE KAJ.

Začelo se je v Geelongu pri družini Tasič. Decemberskega popoldneva je oče štirih otrok prišel iz dela, popil skodelico čaja in obsedel mrtev. Zapustil je vdovo Elizabeto in štiri nedorasle otroke. Bližnji rojaki so vdovi nudili prvo pomoč. Ko sva prišla s predsednikom melnbourskega slovenskega društva ob priliki gostovanja Slovenske šole, Pastorka in mačeha, v Geelong, sva žalostno novico zvedela od odbornika SD Geelong g. Novaka. Hoteli smo apelirati na slovensko javnost za pomoč družini in izdali iz blagajne SDM £10 za prvo pomoč vdovi, pa se je že pojavil drugi slučaj. Darove za vdovo pošiljajte na naslov: Tasič Family Fund, C/o Novak, 1 Quebec Ave., Corio, Geelong, Vic. Vdovi in otrokom iskreno sožalje!

★

Drugi primer se je dogodil med nami v Melbourne. Družina Roške iz Templestowna si je hotela ublažiti vroči nedeljski popolne ob Yarra Dam. Triletni sinček je po nesreči zagazil pregluboko vodo. Oče videč to je, ne da bi znal plavati, skočil za otrokom v pomoč in pri tem utonil. Otroka so rešili, očeta ne. Ostala je vdova Roške, pričakujoč četrtega otroka, ki je bil rojen po očetovi smrti in še trije nedorasli. Avstralska javnost in večernik Herald so se za slučaj zanimali in odprli Roske Family Fund. SDM je poslal svoj prispevek za prvo pomoč £10. Društvo pa je začelo tudi akcijo med rojaki. Naslov Roške Family Fund pri SDM je: Roske F. F., 371a Park Street, Princes Hill (North Carlton), Vic. Poverjenika sta gg. Janez Zemljič in Jože Žužek. Družini Roške izrekamo iskreno sožalje! Darovi bodo objavljeni v Slovenskem Vestniku.

★

Tretji pretresljivi primer se je dogodil v družini Šumrada. Šumrada je bil že prej v umobolnici kot duševno neuravnovešen in baje s fiksno idejo ljubosumnosti. Iz umobolnice ga je vzela soproga, ki jo je ubil z 22 cca puško. Pokojna Šumrada je pokopana na slov. pokopališču v Keiloru, soprog pa čaka na sodbo v zaporu. Brez matere in brez očeta so ostali štirje otroci: Kristina, 9 let, John, 4½ leta, Tereza, 2 leti, Martin Stanko, 5 mes.

Vprašanje je: Kaj bo s Šumradom, kakšna bo sodba? In še večje vprašanje je, kaj bo z otroci? Šumrada ima pri obsodbi dve možnosti: obsodba radi umora ali neodgovornost dejanja radi duševne neuravnovešenosti. Zapor ali umobolnica. V drugem slučaju zgubi pravico do otrok. Vendar sedaj ni vprašanje pravice do otrok ali ne, otroci so v stvarnosti brez staršev, naj je Šumrada obsojen tako ali tako. V slučaju, da bo Šumrada obsojen za krivega, je bilo posredovano, da se odpove otrok, na kar je pristal. Dva starejša sta že v oskrbi, dočim se Slovensko društvo Melbourne zanima za mlajša, da bi jih kakšna slovenska družina adoptirala (posvojila). S tem bi bilo za otroke do mere preskrbljeno. Slišati je, da se je nekaj družin že pozanimalo. Če se še kdo zanima, se lahko informira v pisarni SDM (Tel. 38-1679). Sodišče bo potem dodelilo adopticijo po uvidevnosti. Za delno preskrbo otrok je SDM odprl akcijo Šumrada Children Fund, ki ga

ALI SI PRISPEVAL-A ŽE V TISKOVNI SKLAD
SLOV. VESTNIKA ?

vodita p. Bazilij Valentine, OFM, in Alojz Markič. Darove pošiljajte na: Šumrada Children Fund, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. Otrokom izrekamo iskreno sožalje v nesreči!

Da bi bila mera nesreče v prelomnici leta polna, se je kmalu po novem letu spet pojavila pretresljiva in žalostna nesreča, tokrat je obiskala družino Rusovih v Sunshinu. Ludvik Rus, mož in oče štirih nedoraslih otrok (Anica, 14 let, Franc, 12 let, Jožica, 9 let, in Toni, 4 leta) je naredil samomor v duševni neuravnovešenosti fiksne ideje manjvrednosti. Pokojni je bil na zdravljenju v bolnišnici in se je imel ravno ob času vrniti. Doma je bil začasno iz bolnice, da bi z družino preživel praznike. Vdovi in otrokom izrekamo iskreno sožalje!

Ob žalostnem primeru smrti Ludvika Rusa se je pokazala z gesto gospoda Jakoba Korošca in Avstralca Mr. Richterja prava človeška humanost in sočutje. Oba sta na samoinciativo začela akcijo že na pokopališču, kjer je bilo prisotnih okrog 100 ljudi, in s tem odprla Rus Family Fund. V akciji je gospod Korošec zaupnik in Mr. Richter tajnik. Darove lahko pošljete na: Rus Family Fund, Commercial Bank, Sunshine, Vic., ali Rus Family Fund, C/o Jakob Korošec, 7 Kevin Street, Sunshine, Vic., telefon 311-1040. Darove sprejemamo v obleki, hrani in denarju.

Za starejšo Anico, ki gre v tretje leto srednje šole bodo prevzeli stroške šolanja v Collegu gg. Korošec in Čečko iz Healesville. Franceta bomo poskusili poslati v zavod. Dva ostala pa bosta ostala pri materi. Okolica je nudila prvo pomoč s posredovanjem g. Korošca in še nekaterih.

Dosedanji darovi v Rus Family Fund:

Skupno je bilo nabranih 129 funtov en šiling. Od tega je bilo nabranih na pokopališču 88 funtov. To vsoto so darovali:

£20/0/0	Čečko, Slovenski klub St. Albans;
£10/0/0	Brne, Slovensko društvo Melbourne;
£5/0/0	Pekol, Oblak;
£3/0/0	Korošec, Turk, Bugieca;
£2/0/0	Župančič, Olszowski, Čar John, Škorc, Kreizwericgh, Kokoška, Stulbs (Direktor Commercial Bank, Sunshine);
£1/10/0	Jakob Stanko, Maks Hartman, Tušek, Virant, Štefan;
£1/0/0	Puter, Debevc, Vah, Plačko, Repe, Klemenšek, Tylor, Dietrich, Kapušin.

Ostali znesek so darovalci izpod ene funte. Naslednje darove bomo objavili.

Tako nam je novo leto prineslo štiri pretresljive nesreče, šestnajst objokanih otrok, tri jokajoče matere in očeta, ki čaka sodbo za nepremišljeno dejanje svoje bolezni. Pokazalo nam je v začetku, kolika je humana človečnost med ljudmi vseh narodnosti s primerom Roške. V primeru Rus vidimo sodelovanje in zblizanje med pripadniki različnih narodov. Vidimo pa tudi, da naši ljudje res niso takšne "živine" kot se med seboj obsojamo. Primer in gesta gospoda Korošca nam je pokazala plemenitost in sočustvanje ter nudenje pomoči potrebnim. Vidimo tudi, da nam je skupnost, slovenska organiziranost potrebna. Če jo bomo ustvarjali v blagostanju, nam bo pomagala v nesreči in lahko rečem, da je to dokazala v nešteto prejšnjih primerov, ki nikoli niso bili publicirani.

Na drugi strani pa spet vidimo, da je med nami veliko število duševno bolnih. Ali kaj mislimo na to in na povzročitelje bolezni? Čas bi bil!

Poročevalec

(Nadaljevanje s str. 1)

Prav gotovo je omembe vreden tudi oborožen spopad med Kitajsko in Indijo. Vrsta obmejnih incidentov zadnjih par let je izbruhnila v bitko tisočev in modernega orožja. Indijci so bili odločno prisiljeni v beg in ko so se umikali v polnem razsulu, so Kitajci nenadoma naznanili svoje mirovne pogoje in se povlekli na črto, katero oni smatrajo za pravilno mejo med obema državama.

Zapad je priskočil, seveda tudi iz lastnih interesov, na pomoč Indiji, medtem ko so takozvani "neopredeljeni" dosedanji prijatelji Nehruja pričeli iskati izgovorov za svojo neopredeljenost in opravičila za agresivnost Kitajske. Dovolj je zanimivo, da Moskva ni podprla Kitajcev, a nadalje kaže svoje prijateljsko lice Indiji. Čeprav sedaj na področju spopada vlada zatišje, je več kot gotovo, da bo v novem letu tudi na Himalaji moralo priti do neke odločitve: začrtanje nove meje ali pa obnovitev vojaških akcij, katere bodo seveda zevzele mnogo resnejši izgled.

- Berlin je v preteklem letu še vedno zavzemal pozornost sveta. Pobegi preko, izpod ali okoli zidu, so se nadaljevali, čeprav ne v takem številu, pa navkljub vsemu riziku. Berlin ostaja kot tleča žerjavica, ki jo ena ali druga stran po potrebi v trenutku razpiha v požar.
- Sovjetska zveza je začudila svet z uvedbo smrtnih kazni za tatvino in z istočasnim kroženjem dveh njenih astronautov okoli sveta. ZDA pa so izstrelile raketo v bližino Venere in s pomočjo cele divizije vojaštva omogočile nemu črnemu študentu obiskovanje popolnoma bele univerze.
- Zvezda predsednika Naserja je zopet malo jačje zablestela, ko je uspel z revolucijo v Jemenu.
- Izrael se je zadostil pravici z obesitvijo Eichmanna.
- Prezident Tito je v svojem govoru v Splitu javno tožil čez popušcanje morale komunistov in zagrozil z ukrepi proti korupciji in birokraciji vladajočih kadrov. Koncem leta pa se je po dolgih letih zopet podal na potovanje v sovjetsko Rusijo ter obnovil stare prijateljske zveze, kajti ZDA so začele ukinjati ekonomsko pomoč Jugoslaviji.
- V Južni Ameriki smo imeli običajni delež manjših revolucij in tudi Argentina je doprinesla svoj delež.
- V Vatikanu se je zbral Vesoljni cerkveni zbor, da pregleda položaj katoliške cerkve v moderni dobi in uvede potrebne spremembe.
- V Avstraliji je vlada kljub drugačnim prerokbam le preživela eno leto na oblasti in zmanjšalo se je število brezposelnih in povečalo število avtomobilov in seveda cestnih nesreč.

Takšno je bilo leto 1962. Razgibano in nemirno. Leto odločitev in sprememb. Zgodovinsko leto Vesoljnega cerkvenega zbora.

Morda je bilo leto, ko je svet stal na razpotju in ubral novo pot. Upajmo, da je to pot sprave in mirnega sožitja vseh ljudi; ne glede na barvo kože, jezik in bogoslužje, ne glede na pripadnost eni ali drugi miselnosti. Pot, ki nam jo je pokazal in prinesel Nekdo pred tisočdevetsto in dvainšestdesetimi leti: pot ljubezni do bližnjega.

—pm—

Published by: Slovenian Association Melbourne

Printers: Bussau & Co.,

6 Elizabeth Street, Nth. Richmond, Vic.

Skupni Evropski trg ali ECM ter Slovenci

Pred nekaj meseci je eden naših zamejskih časopisov napisal, da bi bili lahko Slovenci kot neodvisna država enakopravni partnerji v skupnem tržišču Evrope; saj Louxembourg, ki je manjša, ima v njem svoj glas in svojo veljavo.

Ne bi rad v teh vrsticah pisal o pametnosti ali nespametnosti neodvisne Slovenije. Prepričan sem, da vsak, ki se čuti Slovenca, si jo želi in po njej hrepeni. To so upanja, ideje, stremljenja. Stvarnost, slaba ali dobra, je pa drugačna in skozi očala stvarnosti moramo gledati tudi na mesto Slovenije v taki široki skupnosti, ne pa skozi silo naših še tako dobrih želj in poštenih upanj.

Položaj je danes tak, da v tej skupnosti komandirajo Francozi in Nemci ter do določene mere Italijani. Francozov se Slovenci ne bojimo, čeprav imamo mogoče slabe skučnje tudi od njih, ko so v dobi Napoleona zapeljevali idrijska dekleta. Torej zamislimo si, da smo Slovenci člani te skupnosti s polovičnim glasom kot dežele Beneluxa. Do tu je vse v redu. V redu pa stvari niso, ko si oglemo stvari iz narodnega in gospodarskega stališča.

Iz preteklosti in sedanosti vemo, da je Slovenija proizvajala v največji meri za Balkan, za takozvane "južne brate", da so bili naši gospodarski odnosi vedno tesno povezani s tekom Save. Če torej Evropa išče kot celota zunanja tržišča, mi nismo v taki nuji, ker je naš izhod samo na jug in delno v Italijo. S tem se seveda postavlja nujnost, da se tudi južnoslovanske dežele temu trgu priključijo, da mi lahko gospodarsko uspejemo. In spet imamo tu po sredi nacionalno vprašanje, kajti vemo, da samo na jugu bomo našli prijatelje, dobre ali slabe, prijatelje pa le. Dobro nas je zgodovina naučila, da od dveh velikih narodov, kot so Nemci in Lahi, ne smemo pričakovati mnogo, saj so našo zemljo krčili 1300 let in jo pošteno okrnili. Zadnjikrat so si jo razdelili pred 22 leti!! in ne verjamem (Nisem sam v tej veri!), da so svojo naravo menjali tako kmalu. Slovenci ne bi smeli pozabiti nikoli, da imajo Nemci v Grazu in Celovcu, Italijani pa v Vidmu in Trstu celo znanstvene inštitute, ki se bavijo samo z vprašanji Slovenije, odnosno, kako bi si Slovenijo prisvojili. Nemci zato, da bi prišli na Jadran, Italijani pa v Panonsko nižino. Denar pa dobivajo od patriotičnih finančnikov skupnega evropskega trga.

Po drugi plati pa, ne vem, še si kdo od Slovencev želi invazijo južnoitalijanskih delavcev, kajti ena določb EMC je prosta pot delavni sili in kapitalu. In slovenski kapital ter delavna sila ne bosta poslovenčila Italije ali Avstrije — obratno pa se lahko zgodi in bi se verjetno zgodilo, če bi samo Slovenija bila član te skupnosti. Drugače bi bilo seveda, če se tej enoti priključi južnoslovanska federacija kot celota v kateri bi bila Slovenija enakopraven član. V takem položaju bi slovenski proizvodi imeli še vedno svoj stari in zagotovljeni trg ter Slovenija svojo gospodarsko neodvisnost in stalnost. Povrh tega pa v družbi malih narodov lahko tvorimo močno 20 ali 25 milijonsko celoto, ki bi le imela svoj glas in vpliv predvsem zaradi bogastva surovin in kmetijske proizvodnje ter bi se skupno borila pred germanizacijo ali romanizacijo.

Seveda, stvaren položaj je danes drugačen. Jugoslavija, kjer je zapopadena tudi Slovenija, ima drugačen socialen in politični sistem ter versko vprašanje, ki je precej sitno. Dežele evropskega trga, vsaj tri glavne, so v glavnem katoliške dežele s katoliškimi vladami in čeprav bi bilo mesto Jugoslavije ravno v tem trgu, se to ne more zgoditi, kajti zapadna Evropa ne bo naredila revolucije, da bi ugodila mali Jugoslaviji; Jugoslavija, če nam je to všeč ali ne, je neodvisna in je Evropi potrebna zaradi surovin. Saj je vsem znano, da ima posebne tarifne ugodnosti in z Zahodno Nemčijo (s katero nima diplomatskih

odnosov) in z Italijo. V stanju kot je zdaj ne bo spremenila družbenega reda, da bi ugodila Zahodni Evropi in vsi vemo, kar je paradox, da je svoj takozvani socializem ohranila z ameriškimi dolarji; seveda z veliko mero ameriškega oportunističnega in političnih dobičkarjev, še bolj pa gospodarskih (svinec, živo srebro!, baker).

Nekaj pa je, kar nam daje slutiti, da mogoče pride dan, ko vstopi v skupnost kot član in to sta dve stvari: Prvič, da gre Evropa nekoliko v levo v svojem gospodarstvu ter politiki, Jugoslavija pa v desno v istih stvareh. Do katere mere, lahko samo slutimo!

Ob vsem tem pa se pojavlja vprašanje, ali je res Skupni Evropski trg tako uspešen? Ali je ta uspeh zagotovljen v nedogled? Vse zavisi od treh problemov, koliko jih bo znala in mogla Evropa rešiti in to so:

1. Evropa sama, vsaj taka kot je v sestavi trga, nima zadosti surovin in je v največji meri odvisna od držav izven trga, to se je posebno občutilo v času sveške krize, ko je morala racionalizirati gorivo.
2. Evropa lahko uspeva sama, le če doseže neki gospodarski sporazum z Vzhodno Evropo, ki ima prav tiste surovine, ki Zapadni primanjkujejo (Romunija petrolej, Češka uran, Jugoslavija pisane kovine).
3. Evropa se lahko zahvali ZDA, da jo brani in nosi skoraj vse obrambne stroške. Kot se vidi zadnje čase, prihaja do razpoke, ker Amerika zahteva večji delež Evrope pri ogromnih stroških obrambe in zahteva tudi svoj glas v upravljanju Evrope, kar posebno de Gaullu ni pogodu. V kolikor bo Amerika uspela v svojih prigovarjanjih, se bo življenjski standard Evrope znižal in bo s tem dokazano, da Evropa ne more živeti brez ZDA ali pa vzhodne Evrope.

Navel sem samo nekaj vprašanj, ki branijo še tako optimističen pogled na skupni evropski trg in mesto Slovenije ter Jugoslavije v njem. Še mnogo je obrobni problemov predvsem verskega in nacionalnega značaja.

David Brišček

PAUL NICOLITCH

Photo "OK"

Če želite imeti lep spomin na sebe, na svoje in prijatelje, Vam priporočamo fotografa Pavla Nikoliča, ki Vas bo gotovo zadovoljil. Na raspolago Vam je zmeraj in povsod za:

Telefon
JA 5978

DRUŽINSKE ALBUME
POROKE
POROČNE ALBUME
OTROKE
PORTETE
ŠPORTNE SKUPINE
ZABAVE IN PLESE
FOTOKOPIJE
FOTOGRAFIJE

Naslov:

FOTO "OK"

3rd Floor, 108 Gertrude Street,
Fitzroy, N.6, Melbourne

KROJAŠKI SALON

A. MATULAJ

64 SPENSLEY ST., CLIFTON HILL
Tel. JW 3678

IZDELAVA VSE VRSTE OBLEK, PLEŠČEV
PO NOVI MODI. POSEBNO SE PRIPOROČAMO
ZA POROČNE OBLEKE.
V ZALOGI IMAMO VELIKO IZBIRO
ČEVLJEV IN PERILA.

Kulturno življenje med nami

Melbourne. — Gospod Srečko Košir je začel z režijo celovečerne mladinske igre Sneguljčica. Kot se sliši se odvajajo vaje v Slovenskem domu. Pred leti je gospod Košir režiral celovečerno igro, Stari grehi, ki je žela velik uspeh v Melbournu in na gostovanju v Sydneyu. Brez dvoma bo tudi Sneguljčica zadovoljila našo publiko, saj je režiser bil poklicni igravec pri tržaškem Narodnem gledališču. Za seboj bogato gledališko kariero. Igralcem želimo veliko uspeha in pridnih vaj, gospodu Koširju ravnotako, z željo, da bi Sneguljčico čimprej prinesli pred publiko.

Gospod Hace pripravlja nov veseli večer za melbournsko slovensko publiko. Večer bo pripravljen za drugi mesec in bo prava noviteta v programu naših veselih večerov. Obiskovalci bodo doživeli nekaj novega in popolnoma različnega od prejšnjih večerov. Predstava bo v Kensington Town Hall v okviru slovenske družabnosti s plesom.

Pri Slovenskem društvu Melbourne se ustanavlja Slovenski glasbeni kvintet pod vodstvom g Haceta. Resni in učenja voljni kitarist in trobentaš C ali B trube je dobrodošel h kvintetu. Oglasi naj se v Slovenskem domu ali telefonično (38-1679). Godba bo igrala na vseh slovenskih prireditvah, za kar bo tudi plačana.

Slovenski pevski zbor Triglav je v decembru posnel ploščo. Pesmi so izbrane in lepe. Pevski zbor Triglav poje pod vodstvom Vladimira Trampuž. Plošča je dimenzij "long play" in vsebuje naslednje pesmi: Sinoči je luštna noč bila, Pobratimija, Kaj ti je deklica, Vinček, oj vinček moj, Dekle na vrtu, Briška, Od Celja do Žalca, Klic Triglava. Plošča je posneta v Melbournu. Dobite jo lahko v pisarni Slov. društva Melbourne za ceno £2/0/0. Priporočamo!

Celovec. — Že več mesecev je minilo odkar smo prejeli prvo slovensko tiskano knjigo, ki je izšla v Avstraliji, Humberta Pribaca, Bronasti tolkač. Prosimo, ne tolmačite ta dolgi molk kot znak prezira ali brezčutnosti ob Vašem velikem idealizmu.

Z veliko simpatijo smo brali Vašo knjigo, ki je umetnina in je ni treba biti sram. V februarški številki Naše luči bomo ponatisnil pesem še kamni doma. Radi jo bomo imeli v naši skromni knjižnici, da jo bodo lahko brali ljubitelji pesmi in naši študentje. Da bi se zanjo vsaj skromno oddolžili pošljamo Slovenskemu društvu paket povesti. Ta ali oni jih bo morda vesel in indirektno zaradi tega podprl delovanje društva.

Sprejmite prav lepe pozdrave iz koroške zemlje. Blagoslovljeno Vam leto 1963!

Družba sv. Mohorja v Celovcu

Novice iz domovine . . .

- Bengalski pesnik S. Chatterjee, profesor na univerzi v Kalkuti, je prevedel v bengalščino večji izbor Prešernovih pesmi, pa tudi pesmi drugih slovenskih pesnikov in sicer za bengalsko antologijo svetovne poezije. Pesmi je vzel iz knjige, ki jo je pripravil prof. Janko Lavrin z naslovom "The Parnassus of a Small Nation", izšla pa je leta 1957 istočasno v Ljubljani in Londonu.
- V Ljubljani so ustanovili Višjo šolo za zdravstvene delavce in sicer po združitvi Višje šole za medicinske sestre, Višje šole za rentgenske pomočnike in Višje šole za fizioterapevte.
- V Slovenj Gradcu so odprli krajevno radijsko postajo.
- Opera Slovenskega narodnega gledališča je nedavno uprizorila opero Zlati petelin od Rimskega Korsakova. To je bila prva uprizoritev te opere v Jugoslaviji.
- Cankarjevo zgodbo o šimnu Sirotniku je, kot znano, priredil za radijsko uprizoritev Mitja Mejak. Nedavno so jo izvajali tudi v oddaji švicarskega radia v Ženevi, še pred tem pa že tudi v Italiji.
- V Sloveniji imajo 564 babic. To so ugotovili na zadnjem občnem zboru Slovenskega babiškega društva, na katerem so v društvo sprejeli 19 diplomantk Babiške šole v Ljubljani. Na občnem zboru so se babice pritožile, da dostikrat ne najdejo razumevanja za svoje težkoče.
- Mlada slovenska harfistka Lučka Kuretova iz Ljubljane je nastopila na zaključnem koncertu tečajnikov za mlade harfiste na Sienski Accademia Musicale Chigiana. Kot edino jugoslovansko točko je vključila v koncertni program delo Vilka Ukmarja Souvenirs. Njen nastop je kritika sprejela s pohvalo.

PORAVNAJ NAROČNINO PRED 15. FEB.!

DONALD P. WILSON:

Mojih šest kaznjencev

(Odlomek v nad.)

Pisatelj se v svojih spominih na tri kaznilična leta ne zadovoljuje samo z zanimivim nizanem humorističnih, ganljivih in napetih anekdot, temveč vključuje v to pripoved tudi vrsto zelo zanimivih, z obilnim poznavanjem dejstev podprtih premišljevanj o moderni kaznovalni politiki (penologiji), izčesar sledi tudi naš odlomek. (Ur.)

Rossova zgodba kaže v ostri luči mnogo tistih nasilij, ki jih je bilo toliko v zgodovini kriminalistike in penologije. Ena teh grdobj je brutalnost.

Odrasli ljudje našega rodu so preživeli dve svetovni vojni. Spomini in književnost našega časa so polni primerov človekove nečlovečnosti do drugega človeka v vojskinih časih. Toda na nesrečo mučenje in krutost nista le izraz vojsk, uniform, patriotizma, vladavin, zastav, ideologij morale ali pravosodja. Mučenje in krutost sta izraz človeškega bitja samega na sebi. Prilastili sta si ju tudi najmočnejši silnici človekove usode: država in cerkev.

Od dvanajstega do dvajsetega stoletja sta ti silnici v zahodnem civilizacijskem okrožju zakonito jemali življenje človeškim bitjem — celo otrokom — z več kot štirideset različnimi oblikami mučenja, med drugim:

- Po sklepu izvršnega odbora Sveta industrije motorjev in motornih vozil pri Zvezni gospodarski zbornici bo letos od 10. do 19. maja v Ljubljani mednarodni sejem motornih vozil. Ta sejem je bil lani na beograjskem velesajmu, letos na zagrebaškem, letos bo pa v Ljubljani. bijani.
- Slovenija ima po zadnjih statističnih podatkih 1.613.000 prebivalcev, t. j. za 3.1% več kot pred petimi leti. To dejstvo pa kljub porastu prebivalstva ni tako rezveseljivo, kot na prvi pogled izgleda, kajti resnica je tudi ta, da naravni prirastek tudi v Sloveniji že več let stalno pada. Tako je za razliko od poveljne dobe, ko je znašal v Sloveniji naravni prirastek 18.000, v letu 1961 znašal samo 14.806. Podatki za prvih 5 mesecev leta 1962 pa kažejo, da bo naravni prirastek letos še manjši. Naravni prirastek je v Sloveniji vsako leto manjši kljub temu, da je tudi število mrtvih vsako leto manjše, umrljivost novorojenčkov pa je samo v zadnjih petih letih padla za 70%. Statistični podatki dalje navajajo, da pada tudi število porok, število razporok pa je stalno večje. Pač dokaz za obstoj globoke moralne krize in vedno večjega materialističnega pojmovanja življenja.
- Slovenski kipar Stojan Batič je napravil za brazilsko čezoceansko ladjo "Ana Nery", ki so jo zgradili v ladjedelnici v Pulju, simbolični relief s prikazom dejavnosti narodov Jugoslavije. Po starem pomorskem običaju mora namreč dežela, v kateri je ladja zgrajena, zanjo preskrbeti tudi njen glavni umetniški okras.
- Slovenski lutkarji in sicer 18 članov Mestnega lutkovnega gledališča v Ljubljani, so koncem junija sodelovali na mednarodnem lutkarskem festivalu v Varšavi z dvema predstavama igre Jana Grabowskega "Volk in kozlički". Istočasno je bil v Varšavi VIII. kongres mednarodne lutkarske organizacije UNIMA o umetniških in strokovnih vprašanjih lutkarstva v odnosu do televizije in filma.
- V ljubljanski operi so 2. junija imeli dvestoto predstavo znane Rossinijeve opere "Seviljski brivec". Prva predstava je bila leta 1903.

Polivanje s kropom

Davljenje

Natikanje na kol

Utopljanje

Kamenjanje

Pokopavanje pri živem telesu

Razčetverjenje

Nategovanje

Obglavljanje

Bičanje

Sekanje udov

Metanje kačam

Pehanje z višin

Strup

Mlatenje in odiranje kože

Križanje

Stiskanje do smrti

Sežiganje

Dušenje

Cerkvene preizkušnje in Božje sodbe

Smrt niti ni bila vedno cilj teh procedur. Še češče je šlo zakonito le za razkosavanje: za amputacijo rok, ušes, jezika, oči.

To so počenjali v imenu človeške vesti in Božje pravice. Morda je to logična nujnost v naši omiki, saj sloni naša vest na predstavi o Bogu, ki sežiga svoje blodne otroke v večnem ognju.

Vabimo Vas

na

veliki tradicionalni izlet

v Plenty

v NEDELJO, 27. JANUARJA 1963

z začetkom v Plenty ob 3. uri popoldne.

Izlet leta vsebuje:

PLES ob veseli GODBI v PLENTY HALL, lepo naravo za preživeto popoldne v poletni naravi ODLIČNO POSTREŽBO in še marsikaj!

VAŽNO:

Vsi, ki želijo potovati z avtobusom se naj prijavijo predhodno na Upravo SDM. V slučaju premajhnega števila, bomo avtobus odpovedali in prijavitelje odpeljali s privatnimi vozili. Odhod avtobusa ob 14. uri izpred kina Forum (State), Flinders St., City.

Prevoz z avtobusom znaša:	
Člani SDM	15/-
Otr. članov	brezplačno
Nečlani	20/-
Otr. nečlanov	5/-

Vstopnina v dvorano: Moški 4/-, ženske 3/-.
Vstopnina ni vključena v prevoznino.

VABLJENI!

Odbor SDM

Če naj se otrese pravno kaznovanje sramotnega znamenja sadistične krutosti, si mora najti višji cilj in ne sme več služiti le maščevanju človeške družbe in botanju bogov. Zadnjih pet sto let naše civilizacije z vsem legaliziranim sadizmom na mni razjasnilo problema hudodelstvenosti nasploh niti ne posebne narave hudodelcev.

Ves ta čas je veljalo neizpodbitno pravilo: čim več je kaznovanja in čim strožje je, tem več je tudi nezakonnosti. Kazen ne preprečuje zločinov. Kakor hitro začneta število in strogost kazni v zakonikih kakega naroda upadati, začne upadati tudi sama nezakonnost. Leta 1780 je na Angleškem 240 raznim postopkom grozila smrtna kazen. Vmes so bile tudi taščne banalne pregrehe kot ribarenje v prepovedanih vodah, žeparstvo, prostitucija in kraja kruha. Nezakonnosti pa je bilo toliko kot nikdar poprej. Henrik VIII. je dal v vseh letih vladavine usmrtiti 72 000 jetnikov.

Leta 1820 se je zmanjšalo število kapitalnih zločinov od 240 na 160, in v istem razmerju je tudi splahnela nezakonnost. Leta 1822 so preklicali še sto kapitalnih zločinov. Tiste čase — na Britanskih otokih je bilo takrat kakih 15 000 000 prebivalcev — je bilo hkrati v ječah povprečno po 50 000 kaznjencev. Do leta 1885 se je skrčilo število kapitalnih zločinov na sadanje tri: izdajstvo, gusarstvo in umor. Leta 1885 je bilo na Angleškem skoraj dvakrat toliko prebivalcev kakor leta 1822, namreč 27 000 000 — a povprečna stalna kvota jetnikov je znašala takrat okrog 9000,

Vsakega malo . . .

P. BAZILIJ, O.F.M.

Prijetno me je iznenadil uvodni članek v zadnjem razmnoženem "Vestniku", ki je prišel med nas za božič. Pod naslovom "Novemu Vestniku na pot!" podaja g. L. Košorok, predsednik Slovenskega društva Sydney, smernice naši dejavnosti. Ko sem članek prebral, sem ga začel prebirati znova; ne zato, ker ga prvič nisem razumel, ampak zato, ker je bogate vsebine. Nič nejasnega, nič zavitega, kristalnočistih idej, ki so vredne naših naporov. Govori o narodu in delu zanj, strankarstva in politike pa ne pozna; spoštljivo omenja vero in duhovnost, vendar ni verski članek . . . Vrstice so vredne, da bi prišle na prvo stran novega, tiskanega Vestnika; vredne, da bi jih prebrali pred vsako sejo naših društev; vredne, da bi si jih vsakdo izmed nas vklesal v srce in jih znal na pamet. Koliko razvalin bi lahko znova vstalo, koliko mostov bi bilo znova zgrajenih, kako bi kulturno res zaživeli: novi in silni, pa četudi mladi in majhni.

Bog daj, da bi vrstice g. Košoroka ne bile le kopica besed na papirju, ampak bi bile zlato vodilo vsej naši avstralski izseljenski dejavnosti, zlasti še novemu Vestniku, kateremu na pot so bile pisane.

★ Dne 26. decembra je stopil pred oltar svoje župne cerkve v Pascoe Vale Stanko HARTMAN in izrekel besedico "Da!" svoji nevesti Veri BODNARČUK. Kdo ga ne pozna, našega Stanka, saj se je že toliko parov zavrtelo po naših zabavah in izletih ob melodijah njegove harmonike? Mnogo let je deloval pri naši organizaciji in skrbel za razmnoževanje Vestnika. — Čestitke mlademu paru!

★ Čestitke tudi Francu ZGOZNIKU in Mariji SMRDEL, ki sta se poročila v stolnici sv. Patrika dne 29. decembra, kakor tudi Luki KORČE in Mariji JAGER, ki sta si obljubila zakonsko zvestobo dne 12. januarja v Marijini cerkvi v Ascot Vale. Oba ženina sta člana pevskega zbora Triglav.

★ Slovenski hostel v Kew je dobil svojo prinesko in vsi fantje v naši hiši so strici. MARIKA EMILIJAJI je ime in krstili smo jo v kapeli Marije Pomagaj dne 23. decembra. Je prvorojenka

Stanka KREGARJA in Anice r. Činč, Kregarjeva mama, naša kuharica, pa je postala stara mama. Slavko igra trobento pri znanem domačem orkestru "Bled". Naše čestitke!

★ Vse dobro na življenjsko pot želimo tudi novorojenki Marini Hildi ki sem jo krstil pri Mariji Pomagaj dne 13. januarja. Žal ne bo nikoli poznala svojega očka Maksa ROŠKERJA, o katerem sem poročal v zadnjem "Vestniku", da je utonil dne 1. decembra. Časopisi so mnogo pisali o nesrečnem slučaju in tudi slika novorojenke z materjo — vdovo Hildo je prišla na prve strani dnevnikov. Javnost je priskočila darežljivo na pomoč, da bo družinici lažje preko težav.

★ Sožalje izrekamo Ruditu ISKRA in Emiru Jelenič ob izgubi sinka, ki je bil rojen dne 17. decembra, pa ugasnil po dveh dneh življenja. Pokopali smo ga na keilorskem pokopališču.

★ Leto 1963 smo pričeli melbournski Slovenci z dvema žalostnima primerima nenadne smrti. — Časopisi so dne 3. januarja prinesli vest o umoru Kristine ŠUMRADA, matere štirih otrok, od katerih ima najmlajši komaj pet mesecev. Pokojna Kristina r. Sterle je bila rojena dne 12. decembra 1931 na Notranjskem in doma zapušča starše, dve sestri in dva brata, tukaj pa brata Ludvika. Vsem izrekamo globoko sožalje. Mašo zadušnico sem opravil pri Mariji Pomagaj, pokojno Kristino pa smo v ponedeljek dne 7. januarja pokopali na naše grobove keilorskega pokopališča. Mož Stanko v zaporu čaka sodne obravnane, ki bo odločala o njegovi krivdi. — Dne 8. januarja zjutraj pa je umrl za posledicami, poškodbe, ki si jo je v zmedenosti sam zadal, Ludvik RUS, oče štirih otrok. Ni dolgo, kar je Ludvik prišel iz bolnišnice, kjer je bil zaradi živčnega zloma. Pokojnik je doma iz Laz pri Ljubljani, poročil se je v Trstu, nato pa emigriral v Avstralijo ter si v Sunshine ustvaril svoj domek. Pogreb se je vršil dne 10. januarja iz farne cerkev v Sunshine, kjer sem opravil pogrebno mašo. Vsej Rusovi družini izrekamo iskreno sožalje.

Oba primera ključeta po naši darežljivosti v

pomoč preizkušanim. Pokažimo sočutno srce, ki je voljno pomagati v nesreči.

★ Morda komu še ni znano, da se k slovenski maši ne zbiramo več v Burnley, ampak smo se z januarjem preselili v Clifton Hill. Tam bo doslej slovenska maša na prvo nedeljo v mesecu ob 11.30 in sicer v hrvaški cerkvi bl. Nikolaja Taveliča, vogal Wellington in Hodgkinson cest, tik za katoliško cerkvijo sv. Janeza. Tja se je za prvo nedeljo v mesecu seveda preselila tudi Slomškova šola. — Na tretjo nedeljo v mesecu pa se še vedno zbiramo ob petih popoldne pri Sv. Frančišku v mestu.

Zadnje novice

GEELONG

Koncem februarja bo Slovensko društvo "Ivan Cankar" imelo svojo redno letno skupščino. Slovenci v Geelongu upajo, da bodo v vodstvo organizacije dobili novih svežih delovnih moči.

Slovensko društvo v Geelongu se pripravlja na Geelong Festival, ki bo od 9.—19. marca tega leta. Mislijo nastopiti s pevsкими točkami, ki jih bo pel že pred leti obstoječi slovenski oktet. Društvo upa, da bo tudi SD Melbourne prisostvovalo tej svečanosti pri paradi z narodnimi nošami.

Ivan Mejač

Pri nas lahko v slovenščini obrazložite katero vrsto pričeske želite

Phill Ann
Beauty Salon

165 Sydney Rd., Coburg
Tel. FM 2288

TRAJNO KODRANJE LAS
Z NAJMODERNEJŠEMI SREDSTVI!

Do nas Vas pripelje tramvaj št. 19, 20 in 21
Tram stop 34

STROKOVNI NASVETI BREZPLAČNI!

torej le šestino nekdanjega števila. Dandanes so kazni angleške zakonodaje najlažje in najkrajše in najmanj kaznivih dejanj pozna med vsemi zakonodajami večjih civiliziranih narodov, "tretje stopnje" pa sploh ne uporabljajo. Sanford Bates pravi: "Kazni, ki jih izrekajo ameriška sodišča, so najdaljše na vsem svetu."

V naših osemindvajsetih državah je bilo leta 1947 še vedno petnajst kaznivih dejanj, ki jih mogoče kaznovati s smrtjo: umor (v 40 državah), rop (17), izdajstvo (13), požig (3), ugrabljanje

(7), vlom (5), uničevanje vlakov (5), oborožena tatvina (3), kriva prisega ali krivo pričevanje (3), poskus posilstva (2), dvobojevanje (2), napad kaznjencea na stražarja (2), oboroženo cestno razbojništvo (1), spolna zloraba otrok (1), grabež na železnici (1).

★

Nekaj zboljšav in popuščanja smo sicer doživeli, kar zadeva človekovo nečlovečnost do drugega človeka. Sužnjev na galejah ni več. Usmrčevanje s kropom in ognjem, zaznamovanje z vžganimi pečati in pohabljanje so uradno opustili na Angleškem leta 1790, z Združenih državah pa šele leta 1810. Leta 1808 se je britanski parlament odrekel smrtni kazni za žeparje, ker je toliko žeparjev izpraznilo toliko žepov iz protesta zoper eksekucijo drugih žeparjev, ko so se zbirali na veselica po teh eksekucijah! Dve leti kasneje so se odrekli smrtni kazni za prostitucijo — iz istega vzroka; prostitutke so se namreč veselo vlačugarile ravno ob usmrtitvenih veselicah in so s tem protestirale tako zoper same obsodbe kakor zoper te veselice.

Nakljub zveznim reformam iz leta 1930 so še celo desetletje kasneje uporabljali v polovici naših državnih kaznilnic metode telesnega kaznovanja (zelo blag izraz za brutalnost). Leta 1938 so umrli v neki filadelfijski kaznilnici štirje od dvajsetih jetnikov, zgnetenih v sušilnico. Po vsem Jugu je moralo živeti še v tem istem desetletju po dvanajst do petindvajset z verigami vklejenih jetnikov v kletkah na vozovih, velikost teh

kletk pa je znašala 7 x 14 x 7 čeljev (približno 213 x 426 x 213 cm! — Prev. op.). Še na začetku četrdesetih let je uporabljala vsaka peta jetnišnica v Združenih državah — vključno Sing Sing, Joliet in Folsom — še vedno odprto vedrico namesto prave školjke. V frankfortski poboljševalnici v Kentuckyju je bilo povprečno le po 3½ štirjaških čevljev tal na jetnika, vključno gredice in steze. V Virginiji so še vedno privezovali kaznjence za zapestja. V Coloradu so še vedno uporabljali kroglo in verigo, v Michiganu in Ohiju kletko, v Minnesoti je veljalo do leta 1941 pravilo zaukazanega molka. V Georgiji so kaznjenci — nakljub filmu "Pobegnil sem izpod verig" — še vedno umirali po sušilnicah: leta 1941 so zgneti enaindvajset jetnikov v sušilnico s površino 7½ štirjaških čevljev — malce večja omara — in s šest palcev veliko odprtino na vrhu. V isti državi si je leta 1940 več kaznjencev nalašč in vede zlomila noge, da bi se izognili udarcem "kija" (to je štiri palce široka in 3/8 palca debela letev, često okovana z zakovicami, težka kake štiri funte, včasih z luknjami v sredi, da nastajajo pod udarci mehurji in se trgajo, ko tepežkar odmakne kij, da bi znova zamahnil). V istem desetletju si je več kaznjencev v Texasu odsekalo noge ali roke, da bi se izognili bičanju, toda zakonodajna skupščina te države vse do leta 1941 ni prepovedala kija. Leta 1940 je poročal vrhovni državni pravdnik Združenih držav, da še vedno tepejo po jetnišnicah šestindvajsetih držav.

(Dalje prihodnjic.)

Želite vpoklicati v Avstralijo svoje in plačati prevoz?

Obrnite se na potniški urad

ODRA

6a Elizabeth St., Melbourne, C.1
Tel. MF 6178 po urah JJ 2630

PRODAJA LADIJSKIH, LETALSKIH,
ŽELEZNIŠKIH VOZOVNIC ZA VSE
DELE SVETA.

Direktni letalski prevoz iz Jugoslavije v Avstralijo za gotovino ali pogojno odplačilo, pojasnila za potovanje, potne dokumente, prenos denarja, itr.

OTROCI PIŠEJO ...

MIKLAVŽEVANJE

Kakor vsako leto, tako tudi letos je prišel med nas sv. Miklavž. Zbrana nas je bila polna dvorana. Nestrpno smo čakali, posebno pa moj brat Johnny: oči so se mu kar svetile v solzah, mi smo ga tolažili, pa ni nič pomagalo. Kar naprej je jamral, kaj naj naredim, ko pa nisem zmeraj ubogal. Od vrat se je že slišal zvonček — prihod sv. Miklavža in angeljčkov, zadaj pa ropotanje parkeljnov.

odklonil in tako je moral iti sam. Med potjo se je križal in rekel samemu sebi: "Trikrat se moram, da jih pokrotim in da me ne bodo vzeli."

Ves v solzah je prispel do sv. Miklavža. Sveti Miklavž ga je vprašal:

"Ali znaš moliti?"

Zmolil je Sveti angelj varuh moj. Nato mu je sveti Miklavž rekel naj deklamira Nacek pakec. To je še spravlil skupaj, a zadnje besede nismo

Med nastopom Slov. šole na Miklavževanju.

Moj bratec Johnny je že lezel pod stol, pa pravi: "Kar domov pojdemo, nič nočem imeti."

Ata pa mama pravita: "Kar počakajmo do konca."

Miklavž je začel klicati imena. Lepa darila so kmalu potolažila Johnnyja in tako je nestrpno čakal kdaj, kdaj bo slišal svoje ime. Pa res ni bilo treba dolgo čakati. Ves preplašen se je oziral naokoli in prosil ata naj gre z njim. Ata mu je

več mogli razumeti, ker so mu po licih tekle debele solze. Dobil je darilo in hitro, hitro odšel iz odra.

Vsi smo se mu smejali, le naša mama je jokala z njim. Tudi jaz sem dobila lepo darilo. Kmalu potem je bil konec in šli smo zadovoljni domov z upanjem, da pride drugo leto sv. Miklavž zopet med nas.

Magda Mesar, Moonee Ponds

ROJSTNA OBLETNICA

OTONA ŽUPANČIČA

Živopisana in pojoča Bela krajina je pred enaindevetdesetimi leti povila velikega sina, mojstra slovenske besede, Otona Župančiča. Rodil se je v kmečki hiši Župančičev v Vinici 23. januarja 1878. Otroška doba mu je potekala brezskrbno: skupaj z vaškimi otroci se je podil po pisanih belokranjskih stelnikih in pasoč živino tudi sanjaril in stikal za ptički. Vaščani so o Otonu otroku vedeli povedati, da je bil že zmlada nadarjen in odločen, toda nekoliko navihan, kakor so se izražali šegavi Belokranjci.

Že v gimnazijskih letih v Ljubljani se je Oton posvetil pesnikovanju in skupaj s Kettejem, Cankarjem in Murnom polagal prve pesmice v zakladnico slovenske moderne. Kot mnogim, tudi Župančiču dijaška leta niso bila nič kaj rožnata. To je prav posebno občutil pozneje kot visokošolec. V mladih letih je prepotoval mnogo sveta in povsod, kjerkoli je hodil, je iskal dragocenih izkušenj in književnih biserov, ki nam jih pozneje prevedene v slovenščino tako nesebično polagal v zakladnico naše kulture. Nazorna priča teh doživetih potovanj pa je tudi globoko zavestna pesnitev **Duma**.

Slika Otona Župančiča bi ne bila popolna, če ne opomnimo na njegovo visoko osebno kulturo, jasno in trezno presojo, globoko misel in nežna človeško topla čustva. Župančičeve pesmi niso osvajale zgolj src odraslih; prodiral in prodiral je v srca naših najmlajših, ki jim je posvetil kar celo knjigo, poleg tega pa še ničkoliko drugih zbirk.

Preveč bi bilo če bi navajali, kaj vse je ta mož storil za nas. Dovolj bo, da spregovorimo o štirih debelih knjigah, ki pa združujejo le del njegovih kulturnih cekinov, ki jih je podaril svojemu narodu. Tik pred smrtjo pa se je naš pesnik posvetil jezikovnemu delu in pomagal pri sestavljanju novega slovenskega pravopisa, v katerega je vložil velik del znanja o našem knjižnem jeziku.

Zaradi vsestranske dejavnosti v našem kulturnem življenju v dobi po 1. svet. vojni Župančiča upravičeno uvrščamo med trojico največjih duhov: Prešeren, Župančič, Cankar. Kot pesnika ga prištevamo k slovenski "moderni", kateri je zapustil bogato zbirko svojih del. Pesmi O. Župančiča so se tako spojile z našo kulturo, z našim ozračjem, da spremljajo slovenskega človeka od zibelj tja do groba.

SLAVA NJEGOVEMU SPOMINU!

KK.

Triglav

Od te sramote naše ves boian
na polje stopim in v gorensko stran
oči obrnem: v zarji se Triglav,
monštranca zlata, dvignjena visoko
nad rame in teme naše deželé,
kot drugo sonce je zalesketal;
v molitvi nemi sklonim se globoko
in se zavem: po božje ga časte
kot jaz še tisoči — in spet sem zdrav.

Oton Župančič

V VESTNIKOV SKLAD SO DO SEDA DAROVALI PO:

- £11/0/0 Roman Uršič;
- £10/0/0 Slovensko društvo Sydney;
- £6/14/9½ Prispevki na Miklavževanju otrok;
- £5/0/0 Maks Hartman, Leopold Jauk, Anton Tkalec, Slovenski pevski zbor Triglav;
- £3/10/0 Julija Mrčun, Ivan Mihelj;
- £3/0/0 Peter Mukavec;
- £2/7/0 Miha Ropert;
- £2/0/0 S. Prosenak, J. Kapušin, Marjan Potočnik, Jakob Korošec, Martin Adamič, J. Sočič, A. Matulaj, Elizabeta Kenda;
- £1/4/0 Bogomir Jesenko; Alojz Markič;
- £1/0/0 Vinko Stojkovič, Angela Čampelj, Stan Urbas, Franc Čampelj, Stane Špur, Martin Baligač, Davorin Rovtar, Tone Pleško, Stan Matko, A. Knap, F. Dornik, K. Fekonja, M. Payman, Z. Rome, J. Batič, Franc Golc, Janez Jernejčič, Andrej Jernejčič, Tine Vengust, Jure Muravec, Asenberger, Filip Oblak, Jože Čeh, C. Gosar, Nikolaj Prajdič, D. Čretnik, Ciril Čampelj, L. Pirnat, Maks Pišotek, Mario Periz, A. Petek, J. Bornšek, Tomaž Možina, Franc Pungracič, V. Čibej, A. Čepon, Frančiška Klun.

Ostali darovalci:

- Srečko Košir 10/-, Samec Karlo 4/-, Tone Guštin 6/6, Sosič Branko 5/-, Franc Novak 2/-, Milan Lotrič 14/-, Mirko Grabner 10/-, Ivan Grabner 10/-, Frank Jani 6/-, Pero Jamik 6/-, Franc Kople 2/-, Janez Burgar 2/-, Vlado Srbljin 5/-, Martin Čebin 5/-, Alojz Licen 5/-, Florjan Stopar 5/-, Alojz Zadel 4/-, Livio Novak 15/-, S. Treven 10/-, Družina Hace 10/-, F. Stare 6/-, Tone Urba 10/-, Danilo Oblak 10/-, F. Bavdaž 10/-, Peter Mukavec 1/6, Tone Suša 2/-, Stane Kac 4/-, Valentin Bred 10/-, J. Marinič 10/-, Štefan Krampač 10/-, Gabriel Pirc 10/-, Tone Slavič 10/-, E. Vajdič 6/-, Cveto Birsa 13/-, B. Peurača 10/-, F. Petek 10/-, Stanko Ogulin 2/-, Rikarda Koloini 10/-, Družina Kregar 5/-, Ivan Horvat 10/-, S. Hauptman 10/-, Mario Abram 10/-, Franc Žabkar 10/-, E. Guštinčič 10/-, Rudi Koloini 10/-, I. Drnovšek 10/-, Silvo Hrovatin 10/-, A. Butnar 10/-, Vladimir Marinčič 10/-, Alojz Gambač 10/-, Josip Hrvatina 10/-, J. Koce 10/-, Karel Razbornšek 10/-, Marjan Janežič 10/-, Alojz Žagar 10/-, Muster Herman 12/-, S. Pešak 10/-, Stanko Mukavec 10/-, J. Mohor 10/-, D. Marinovič 10/-.

Družina Bole je podarila za sklad punčko, ki je bila prodana za 15/-.

Neimenovane osebe so darovale £2/11/3.

V zgornjem imeniku darovalcev niso vključene vsote, ki so bile plačane kot naročnina ali poravnana članarina društva.

Uredništvo Vestnika se zahvaljuje vsem tistim, ki so denar nesebično pobirali od hiše do hiše, kakor tudi vsem darovalcem, ki so podprli naš slovenski tisk in pripomogli, da je SLOVENSKI

Kako bomo servirale

Okusno pogrnjena miza nam pomaga ustvariti prijetno razpoloženje v domačem krogu, pa tudi pri povabljenih gostih. Sodoben pogrinjek pa se precej razlikuje od tistega, ki je še pred nedavnim veljal za modernega; prt večkrat nadomestimo s prtički, ki jih položimo pod pogrinjek. S tem prihranimo v gospodinjstvu težavno pranje in zamudno likanje, mizi pa dajejo prtiči s svojimi barvami prijeten videz. Serviete iz tkanine so povsem izpodrinjene, nadoknadile so jih praktičnejše papirnatne.

Sodobna namizna posoda je gladkih oblik. Marsikatera naša ženska se še ni povsem vživela v dejstvo, da na trgu ni dobiti globokih krožnikov, katere nadomestujejo plitve skledice, ki nam lahko rabijo tudi za servietne skledice, za pudding, kompot in podobno. Kozarce bomo izbrale glede na potrebo, vendar pa tudi pri slavnostnem kosilu ne postavimo na mizo več kot dva za osebo. Najpraktičnejše pa tudi lepo je jedilno orodje iz nerjaveče kovine in gladkih oblik.

Sredina mize naj bo čimbolj prazna, da lahko po njej razvrstimo servirne skledice in pladnje. Cvetje, s katerim mizo okrasimo, naj bo v nizki, a dovolj široki vazi, da bi ne prišlo do neljubega prevrnjenja, ki včasih povsem uniči prijetno razpoloženje.

Kruh lahko položimo na serviete ob pogrinjku ali ga damo v posebni posodi na mizo. Solnice, zobotrebce, kis in olje pa je najbolje, če postavimo na posebno mizico, ki nam stoji v dosegljivi bližini, ali na servirnem vozičku, če je tam mesto za take drobnarije.

Pogrinjki naj bodo 60 to 65 cm, ali po tukj. merah 2 f. narazen. Krožnike odmaknemo za dva prsta od miznega roba. Na velik plitev krožnik položimo globokega ali kot smo že prej rekli sodobnejšo jušno skledko, če je prva jed juha. To je sicer slovenska navada. Prtič položimo na levo od krožnika ali na sam krožnik. Izumetničeno vzgibanje prtičev je nehygiensko in neokusno. Na desno stran krožnika položimo nož z rezilom proti krožniku, poleg žlico, na levo vilice. Vilice in žlice leže lahko obrnjene navzgor ali navzdol, oboje bo pravilno. Za krožnik položimo z ročajem proti desni žličko za kompot, lahko pa tudi vilice za sladico, če ne bo kompota. Na desno stran postavimo tudi kozarec ali dva. Na levi strani pogrinjka pa naj bo krožnik (desertni) za solato. Kadar je kosilo brez pijače, postavimo ta krožnik lahko na desno, tja, kjer bi sicer stal kozarec. Ob posebnih priložnostih, ko pride na mizo več vrst jedi, denemo na mizo razen prej naštetega orodja še ene vilice in nož za začetno ali vmesno jed.

Pri serviranju nam je v veliko pomoč servirni voziček, na katerega lahko naložimo vse, kar potrebujemo za mizo, in s tem z marsičem razbremenimo mizo, poleg tega pa ima prednost še v tem, da če je gospodinja vse predhodno pripravila ter obložila servirni voziček, se lahko mirno z gosti vsede k mizi, ker ima vse pri rokah. Tako bo tudi sama vsaj delno udeležena slovesnosti obeda, za kar bi bila sicer prikrajšana s hojo med kuhinjo in jedilnico. Dandanašnji gost je iz vljudnosti do gostiteljice dolžan, da ne bo zameril, če bo potrebno nekoliko počakati med posameznimi jedili, da bo gostiteljica mirno pojedla. Seveda ta odmor ne sme biti predolg.

Svetovalka

VESTNIK izšel, sicer za enkrat še v skromni obliki. Upajmo, da bodo še nadaljni darovi pomagali listu k daljnemu razvoju.

Iskrena hvala gg.: Ivanu Urbas, Leopoldu Jauk, Jožetu Žužek, Alojzu Markič, Ignacu Blatnik, Karlu Kodrič, Jožetu Milič, Maksu Pišotek, Martifu Baligač, Majcu, Jožetu Gjerek, Petru Mukavec, Jožetu Vogrinčič in Humbertu Pribac ter Karlu Samec za sodelovanje v akciji.

Darujte tudi ostali v TISKOVNI SKLAD VESTNIKA!

Odg. urednik: J. Kapušin

K. KODRIČ:

KUPČIJA V PORT SAIDU

Nejevoljen in čemeran je Sari Pratos hitel iz stare tržnice skozi glavno ulico proti pristanišču Port Said. Vražje je palilo sonce, da so se po uličnem tlaku kar dvigale pramenaste meglice. Pratosu ni bilo na tem, da bi sedel na kočijo, čeprav se mu je z onstran ulice nesramno vsiljeval kočijaž ter mu prigovarjal, da ga do pristanišča popelje za smešno nizko vsoto denarja.

Predno je Pratos odpotoval iz Niskosije za Port Said, je kanil skleniti imenitne kupčije. Pa jih ni, čeprav je nosil pri sebi nič koliko skrbno pripravljenih bariranih čekov. Pratos je iz Grčije odplul z majhno potniško ladjo; to se pravi, moral jo je popihati, kajti bili so mu za petami in ondotnih zaporov menda ni ohranil v najboljšem spominu.

"He, tujec! Spominek za ženo, sestro, teto . . .", je kričal mož za hrbtom Pratos, ko je le-ta hitel in se prerival med gnečo. Pratos se ni dal odvrti od svojega naglega koraka.

"Edinstvena priložnost!" je trgovec hvalil svoje blago.

"Edinstvena priložnost?" je pomislil Pratos.

Kdo pa ni praznoveren! Zakaj pa ne? Pridržal je svoj nagli korak, obstal se obrnil in jel ogledovati blago vsiljivega trgovca.

"Hm, koliko stane ta preproga?"

"Pristno smirsko delo. Celo šah nima takih prepreg . . . Sto turških funtov sem dal zanjo."

"Nebodigatreba. Sto funtov si plačal zanjo . . .! Za ta denar bi kupil najljubšo sultanovo ženo iz raja. Sto funtov! Mar je svet slišal že kaj takega? Za zanikrni predpražnik iz sultanove kuhinje naj bi . . . Osem sto drahem ti dam zanjo, osemsto drahem in niti beliča več!"

"Osem sto drahem? Alah naj me prekolne! Za osem sto drahem ta preproga ni naprodaj! Moji pradedi bi me prekleli iz grobov, če bi prodal tako dragocenost neverniku za . . . Ne, osem sto drahem je premalo, tujec."

"No, naj bo devet sto drahem!"

"Tujec, usmili se revnega muslimana! Devet sto drahem! Alah mi je priča, da je ne morem dati. Če bi dal preprogo za devet sto drahem, bi prerok ne pustil v raj. Tisoč dvesto drahem, tujec. Tisoč dve sto drahem . . . Tako — naj vaši ženi . . ."

"In koliko stane tale miniatura?" je vprašal Pratos.

"O, tale miniatura? Sasadinska izdelava . . . Šah se je zanimal zanjo. Čudovito delo, glejte", je obrnil miniaturu proti soncu. "Med verniki je miniatura vredna deset tisoč drahem."

"Dva tisoč drahem. Ne več ne manj! Barantati ne utegnem. Moj parnik kmalu odpluje. Moram še . . ."

"Tujec, pet tisoč drahem. Moja zadnja cena."

"Naj bo! — In koliko zahtevaš, ti, sin sonca, za tole bodalo?"

"Tujec, čisto zlato! Staro damaščansko delo. Izpod trinajst tisoč drahem je ne morem odstopiti! Najvernejši spomin mojega očeta, ki mi ga

je podaril pred smirtjo."

"Tri tisoč drahem."

"Oh, ne kolni mi Alaha, tujec! Izpod deset tisoč ga ne morem dati!"

"Devet tisoč pa pojdi z njimi k svojemu Alahu, pasji sin!"

"Jojme, jojme, kakšne kupčije z nevernikom! — Naj bo!"

"Že prav, ker si mi moral prodati take dragocenosti — neverniku — po smešno nizki ceni. Kaj še imaš?"

"Tu, tujec, tu imam dve čudoviti lepi zapestnici s smaragdi; dragocenosti, ki sta krasili breskvi podobna zapestja bivše najljubše . . .!"

" . . . sultanove žene, kajne?" mu je vmes segel Pratos.

"Da, tujec. Res je. Ti dve smaragdni zapestnici, vdeleni v pravo platino, sta sodili v zakladnico turške vlade; spoštovanja vredni Ataturk bi ju bil rad odkupil. No, za stotisoč drahem bi ju prodal. Sto tisoč drahem. Ne več ne manj!"

"Pedeset tisoč drahem — ne več ne manj. V Aden morem odpotovati . . . Prihodnji teden se vrnem, če boš še kaj pripravil za odkup."

"Naj bo, za osemdeset tisoč drahem", sta se pogodila.

"Na parnik moram. Ze tretjič je sirena zatulila za odhod . . ."

"No, pa še tole mi odkupi, da se ne bom še naprej paril na tej vročini", mu je pod haljo pokazal nekoliko drobcenih ampul. "Potrebovale ti bodo, če se za ves teden podajaš od žene. O, ko sem bil jaz še mlad . . .!" je vzdihnil trgovec.

"Sto drahem za vsako . . . Dovolj dobro imaš plačano tvojo sodo bikarbono!"

"Petsto drahem za vsako, ne več ne manj", je trgovec ponujal.

"Sto . . ."

"O, Alah! O, Prerok! O, Svetnika! Čujta, kaj se mi drzne ponujati nevernik! Od lakote bom umrl . . . Naj bo. Svoje domovine nočem osramotiti. Alah mi bodi priča. Pri tej kupčiji bi zgubil . . . O, ubogi moji otroci!!"

"Tujec!" Ves upehan je tekel trgovec kraj Pratos; solze so se mu lesketale v očeh.

"Daj mi ampule! Kaj ne vidiš, da že vzdigujejo mostiček", mu je Pratos v roke silil izpolnjeni ček.

Trgovec je klonil in sprejel ček.

Še v zadnji minuti je Pratos dosegel ladjo.

Ko se je ladja odmaknila od pomola, je Pratos opazil s krova kako je trgovec ves presrečen pregledoval sprejeti ček in v duhu že štel denarce, ko vnovči papir. Potem ga je tudi trgovec zapazil, in za njim zaklical: "Ti nevernik! Vse, kar sem ti prodal, je ponarejeno, in ni vredno polovice kupnine!"

"In ti, stari lopov", je zaklical Pratos nazaj, "to sem vedel. Natančneje preglej svoj papir, pa ga vnovči, če ga moreš. Ostani mi zdrav. Alah naj te čuva!"

Naznanjam rojakom, da sem odprl moderno delavnico in prodajalno

BANYULE RADIO & T. V. SERVICE
Telefon: 45-7084 TONE SLAVIČ

68 BEVERLEY ROAD, ROSANNA, MELBOURNE

Popravljam vse znamke televizijskih sprejemnikov, radio aparatov, gramofone, magnetofone, avto radije in stereo ojačevalce.

Prodajamo vse navedene izdelke. Pri nas tudi lahko nabavite nove pralne stroje in hladilnike, ali generalno popravljene televizijske sprejemnike in pralne stroje od £25 naprej.

Vse tehnične informacije so brezplačne. Kličite 45-7084. Govorimo slovensko.

NENAVADNE DOGODIVŠČINE IN
ZMAGE KAPETANA FRANCOSKE
REPREZENTANCE:

ŠPORT : FILM 2:0

RAYMOND KOPAJEWSKI = RAYMOND KOPA
— KOPA IDOL FRANCOSKEGA NOGOMETA —
V MADRIDU SOPHIA LOREN : KOPA 0:1 — TU
DI BB BO MORALA PRIZNATI PREMOČ KOPE

Prav gotovo je filmska igralka Brigitte Bardot ena najbolj popularnih osebnosti med filmskimi zvezdami v zadnjem času. Lahko celo mirno rečemo, eksportni "artikel" Francije številka 1. Ne moremo si zamisliti, da bi ji v Franciji sploh lahko kdo konkuriral in ji omajal njeno slavo. Kar pa doslej ni uspelo drugim, so sedaj dosegli prav športniki. Njihovi zadnji veliki uspehi so jim prinesli popularnost in prestiž. Med svetovno znanimi francoskimi športniki (Jazy, Gottvalles itd.) je prav gotovo najbolj popularna oseba srednji napadalec in kapetan nogometne reprezentance Raymond Kopa. Zasenčil je prav vse. To pa je, ker je nogomet pač najbolj popularna športna panoga, tudi povsem razumljivo.

Kopa je potrdil svoj ugled najboljšega nogometaša Francije tudi na nedavni tekmi izbranih reprezentanc Francije in Anglije v Sheffieldu 1:1. Kljub temu, da ob sebi nima več znanih mojstrov, Fontaina, Piantonija in drugih, izredno dobro vodi izbrano enajstoročje. Strokovnjaki celo trdijo, da je prav sedaj v življenjski formi. Tako je bila tudi povsem upravičena skrb in bojazen francoskih selektorjev, ko v srečanju z Zahodno Nemčijo v Stuttgartu zaradi poškodbe ni mogel nastopiti. Francozi bi s pomočjo Kope prav lahko odbržali pridobljeno prednost v prvem delu igre. Tekma se je, kot je znano, končala neodločeno 2:2 (0:2).

Šport, točneje nogomet, je povsem spremenil tok njegovega življenja. Celu več. Spremenili so mu tudi rojstni primerek v bolj francoskega in lažje izgovorljivo soglasje. Tako se je iz mladeniča Raymonda Kopajewskega, sina priseljene poljske družine, rojenega 13. oktobra 1931 v severno-francoskem naselju Noeux-Mines, rodil idol francoskega nogometa Raymond Kopa. Še kot ne-bogljjen mladenič se je ob vsaki priložnosti pogajal za okroglim usnjem. Bil je pravi čarovnik igre z žogo. Zato ni nič čudnega, da je že s 16. letom igral v prvem moštvu rojstnega mesteca. To je bilo odkritje tamkajšnjega trenerja moštva AS Anders. Seveda so postali nanj pozorni budni

menadžerji največjih klubov. Tako ga že pred letom 1950 vidimo v dresu Reimsa (Pariz). Novi trener Batteux je bil tudi selektor izbranega francoskega moštva in za pot Kope v reprezentanco ni bilo nobenih ovir. Igral je vedno bolje in po 24 tekmah za reprezentanco se ni mogel več upirati vabljivim ponudbam iz tujine.

Kopa : Sophia Loren 1:0

Zanj so se predvsem odločno potegovali italijanski in španski mogotci. Odločil se je za slednje. Tako ga v letu 1956 srečamo v Madridu. Magnati Reala so mu odšteli nič manj kot 150 tisoč dolarjev, da pri tem ne govorimo o njegovem nadaljnjem mesečnem zaslužku preko 1200 dolarjev. To je bila do takrat največja vsota, katero je prejel katerikoli nogometaš za prestop. Razumljivo je, da je njegovo popolno nogometno znanje rodilo tudi njegovo veliko popularnost. V Španiji so ga slavili še pred nastopom v zeleni areni. Za primer morda le naslednja zgodba, s katero je nevede pričel nenavadno tekmo.

Ob podpisu pogodbe za Real se je v Madridu nastanil v enem znanih hotelov, kjer so sicer stanovale popularne in znane osebnosti. Naključje pa je hotelo, da je v istem času dopotovala v Madrid tudi filmska igralka Sophia Loren. Ko se je nastanila v istem hotelu, kot je pač bilo že v navadi za vse zvezde, pa se je morala sprijazniti in zadovoljiti s slabšimi sobami. Bila je tudi neprijetno presenečena, ko se tudi sicer v hotelu niso kdo ve kaj zmenili zanjo. Sedaj je bil namreč Kopa "prva violina", kot temu pravimo. Ni ji preostalo drugega, kot da se tudi sama pridruži oboževalcem Kope in prizna njegovo premoč. Ko sta se tako srečala v avli hotela mu je to svoje spoznanje tudi priznala. Ob vljudnem pozdravu je še dodala — "Čestitam, rezultat je 1:0 v vašo korist!"

Tudi BB je morala kloniti, vendar . . .

Po povratku Kope v Pariz se je pričela tako rekoč zopet nova doba francoskega nogometa. Že 33-letni Raymond je eden najboljših nogometašev Francije. Kljub menjavi generacije so Francozi s Kopo zopet dvignili ugled te športne panoge.

Po uspehom srečanju s filmsko zvezdo v Madridu je tudi sedaj v Franciji izpodrinil in zasenčil vsemogočno BB. Med drugim je (menda po golem naključju) odpovedal službo pri BB tudi njen osebni varuh in čuvar lepote. Le ta je sedaj maser izbrane francoske reprezentance in tako seveda tudi Kope! Vsi Francozi so si edini, da je nogometni idol Kopa zmagal tako tudi v drugem, čeprav težjem srečanju s filmskimi zvezdami. BB Kopi za sedaj še ni priznala premoči, tako kot je storila Sophia, lahko pa se zgodi, da mu bo morda kmalu segla v roko . . .

ŠPORTNE DROBTINE . . .

◆ **Atletika:** Na atletskem mitingu Klavdivarja, ki se je vršil proti koncu lanskega oktobra, je Franc Červan dosegel odličen rezultat. Močno je naskakoval Mangošev rezultat, kateri je prvak Slovenije na 5 tisoč metrov. Zgrešil ga je le za eno sekundo, ker mu baje hladno vreme ni bilo naklonjeno.

Vsekakor pa predstavlja Čuvanov rezultat odličen dosežek, saj je dosegel drugi najboljši čas na omenjeni progi po vojni. Zaradi dobrega uspeha v omenjeni sezoni je Atletska zveza Slovenije določila Franca Červana za prvega predstavnika Jugoslavije na Silvestrovem teku v San Paulu.

? Prodajate? Kupujete? ?
Hišo? Zemljišče?

Obrnite se na poznano tvrdo

Eden Real Estate

4 Pascoe Vale Rd., Moonee Ponds

Tel. 37-5104

in zahtevajte slovenskega zastopnika

MAKSA HARTMANA

Po urah kličite 36-6432

◆ **Plavanje:** Svetovna prvakinja v plavanju, Avstralka Down Fraser, je svoj rekord izboljšala za 2.4 sekunde od prejšnjega 59.9 sek. na 110 yardov. Fraserjeva je prva na svetu, ki je preplavala progo 110 yardov prej kot v eni minuti.

◆ **Nogomet:** V prijateljski meddržavni tekmi izbranih jugoslovanskih in etiopskih reprezentanc so zmagali Jugoslavlani s 5:2. Tekmo je sodil sodnik iz Madžarske. Bila je odigrana v Beogradu.

◆ **Sofija:** V prvi tekmi za evropski pokal prvakov je bolgarski prvak Cona premagal jugoslovanskega prvaka Partizana iz Beograda z 2:1.

◆ **Berlin:** V povratni tekmi pokalnih prvakov so nogometaši iz Beograda zabeležili neodločen rezultat z berlinskim klubom Chemic (3:3). Ker pa je Beograd zmagal na domačih tleh (3:2), se je uvrstil v naslednje kolo.

◆ **Tenis:** V finalu tradicionalnega teniškega turnira je Avstralec Rod Laver, drugi v zgodovini tenisa, osvojil "grand slam". Z zmagami na velikih mednarodnih turnirjih Avstralije, Francije, Velike Britanije in Amerike si je Rod to zaslužil. Rod je redkost v zgodovini tenisa. Edini pred njim je bil Donald Budge, ki je "grand slam" osvojil pred 24-imi leti. Strokovnjaki trdijo, da bi Laver z lahkoto premagal vse največje teniške mojstre na svetu. Po drugi svetovni vojni je 24 letni Laver obdržal Davisov pokal v Avstraliji.

Lestvica Zahodne nogometne skupine:

Tomos : Istra	1:1 (0:1)
Tršnjevska : BSK	7:1 (2:1)
Slavonija : Olimpija	2:0 (0:0)
Varteks : Lokomotiva	0:0 (0:0)
Borovo : Karlovac	2:1 (0:1)
Rudar : Maribor	2:1 (2:1)

—CS—

**VSAK ZAVEDEN SLOVENEK PODPIRA
SLOVENSTVO !**

Za vsakovrstna tiskarska dela

**TISKARNA
S. SPACAPAN**
(Reg. DISTINCTION PRINTING)

171 Nicholson Street,
East Brunswick — Tel. 38-6110

CONTINENTAL SMALL GOODS

**JOHN
HOJNIK**

213 ST. GEORGE RD., NTH. FITZROY
Tel. JW 6656

Vam nudi najrazličnejše mesne izdelke!

HRENOVKE, KRANJSKE KLOBASE IN
SPECIALITETE: STRASSBURGER, GALIC,
LEBERWURST, ITD.